

Minister Zdrowia

ZPR.050.2.2024.AB
Warszawa, 23 lutego 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na interpelację numer 1039 Pani Poseł Wandy Nowickiej, w sprawie prawnego nakazu obecności rodzica/opiekuna podczas wizyty nastolatki u ginekologa, w celu udzielenia odpowiedzi, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia, uprzejmie przekazuję następujące informacje i wyjaśnienia.

Podstawę prawną obowiązku uzyskania zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego stanowią przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. *o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516) oraz ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1545, z późn. zm.). Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. *o zawodach lekarza i lekarza dentysty* lekarz może przeprowadzić badanie lub udzielić innych świadczeń zdrowotnych, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, po wyrażeniu zgody przez pacjenta. Jeżeli pacjent jest małoletni wymagana jest zgoda jego przedstawiciela ustawowego, a gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub porozumienie się z nim jest niemożliwe – zezwolenie sądu opiekuńczego. Jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia badania osoby małoletniej, zgodę na przeprowadzenie badania może wyrazić także opiekun faktyczny.

Jeżeli pacjent ukończył 16 lat, wymagana jest także jego zgoda. Jeżeli jednak małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, sprzeciwia się czynnościom medycznym, poza zgodą jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego albo w przypadku niewyrażenia przez nich zgody wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.

Analogiczne przepisy, skonstruowane z punktu widzenia prawa pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, zawiera ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*. Przepisy rozdziału 5 tej ustawy konstytuują generalne zasady wyrażania albo odmowy takiej zgody, mają zatem zastosowanie do wszystkich okoliczności związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych z wyjątkiem tych, w odniesieniu do których przepisy odrębnych ustaw wprowadzają uregulowania szczegółowe.

Powyższe przepisy dotyczące dostępu małoletnich do świadczeń zdrowotnych pozostają w bezpośredniej korelacji z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, w świetle których dziecko do 18. roku życia pozostaje pod władzą rodzicielską. Rodzice są – co do zasady – przedstawicielami ustawowymi dziecka

pozostającego pod ich władzą rodzicielską (art. 98 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.).

Ewentualne zmiany w obszarze zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego pacjentowi małoletniemu wymagałyby zmian ustawowych.

Jednocześnie, uprzejmie wyjaśniam, że ww. informacje zostały uwzględnione również w odpowiedzi na interpelację przygotowanej przez Panią Katarzynę Kotulę, Ministrę ds. Równości.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Urszula Demkow
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/